

J Z Y S P O L S K A

C Z Y L I

Dziennik umiejętności, wynalaz-
ków, kunsztów i rękodzieł,

poświęcony

kraiowemu przemysłowi, tudzież potrzebie wię-
skiego i miéyskiego gospodarstwa.

wydawany

przez Gracyana Korwina.

346
II
-

Tom czwarty

z 9 rycinami.

R O K D R U G I .

W W A R S Z A W I E

NAKŁADEM WYDAWCY.

Drukiem N. Glücksberga Typografa Uniwersytetu.

1 8 2 1 .

Biblioteka Jagiellońska

1002411402

Spis rzeczy w Tomie czwartym Jzys zawartych.

Stronica.

- I. O celach industrii i Kultury ziemiańskiéy, tudzież o skutkach z ich połączenia wynikających. Wyątek z mowy P. Harl Prof. w Uniwersytecie Erlangen, mianéy podczas zgromadzenia towarzystwa industrii kraiovéy w Norynberdze. - - - -
- II. Opisanie machiny do młócenia zboża wynalezionéy w Paryżu przez P. Brun, który na takową otrzymał patent na lat 15. z dzieła: *Description des machines et procedés specific dans les brevets d'invention etc.* (z rysunkiem Tab. I) - - - - 14
- III. Nowe aparaty do robienia gazu służącego do oświecenia, podane przez H. Creighton mechanika angielskiego w Glasgowie (z rysunkiem Tab. II.) - 16
- IV. O potrzebie doskonalenia sztuki piwowarstwa i o sposobach iakie ku temu celowi nayskuteczniéy użyte być mogą. Myśl zastosowana z rozprawy Hermbstädta - 30
- V. Nowy pneumatyczny aparat Pana Hare Profesora Chemii w Pensylwanii (z rysunkiem. Tab I) - - 44
- VI. Formy, narzędzia, naczynia i rurki elastyczne - 48
- VII. Uwagi o garbowaniu skór w Anglii, przez Prof. Davy w Londynie. - - - - 51
- VIII O oszczędzeniu robocizny przy mierzeniu zboża (z rysunkiem) - - - - 63
- IX. Uwagi z powodu nastąpić mającéy wystawy publicznéy plodów rolnictwa, kunsztów i rękodziel przeznaczonéy na dzień 15ty Czerwca 1821 roku w mieście Stołeczném Warszawie. - - - - 66
- X. Młyn do robienia krupek perłowych podług konstrukcyi P. Grignet: z dzieła *Descriptions des Machines etc. etc* (z rysunkiem Tabl. III.) - - 74

- XI. O potrzebie stałych zasad w robiebiu areometrów i pociągnięcia ich pod ustawy policyjne. Przez Pana Marechaux Profesora fizyki; członka towarzystwa politechnicznego w München - - - - - 78
- XII. Jakie gatunki pognoiu służą szczególniej różnym gatunkom, ziemi z względu na rozmaite ziemio-plody. - - - - - 86
- XIII. O prasach Anglika Bramach i Hr. Reala, z których ostatnia tak do użytku domowego jako i w piwowarniach tudzież gorzelniach i innych zakładach z korzyścią zastosowaną być może. c - - - 98
- XIV. O bieleniu (blichowaniu) istot roślinnych za pomocą płynnego ukwaszonego kwasu solnego (Chloryny) przez Pana Kurrer z opisaniem potrzebnego aparatu do wydobywania chloryny przez P. Dinglera chemika i fabrykanta (z rysunkiem) - 108
- XV. O korzyściach fabrykacji cukru z buraków. - 116
- XVI. Spis udzielonych na wynalazki i polepszenia patentów w Anglii od miesiąca Sierpnia do 20. Października 1820. - - - - - 124
- XVII. Literatura angielska. - - - - - 125
- XVIII. Nowe Towarzystwo w Berlinie ku wzniesieniu przemysłu krajowemu - - - - - 127
- XIX. Rozmaitości politechniczne — 1) Plotno nieprzemakające. — 2) Nowy sposób druku. — 3) Srodek przeciwko porastaniu drzewa grzybami. — 4) Kora z drzewa słodkich kasztanów do garbowania: — 5) Nowa konstrukcyja mostu na arkadzie - - - 128
- XX. Z kąd pochodzi tak niska ziemio-plodów cena i jak oney zapobiec można przez W.J. N. Kurowskiego 131
- XXI. Opisanie zamku bezpiecznego, wynalezione przez Pana Bramah w Londynie (z rysunkiem Tabl IV.) 147
- XXII. O prawdziwej i pozornej śmierci (z Muzeum Hermbstädta przez niegoż samego) - - - 151
- XXIII. O bieleniu (blichowaniu) istot roślinnych za pomocą płynnego ukwaszonego kwasu solnego (Chlo-

ryny) przez Pana <i>Kurrer</i> z opisaniem potrzebnego aparatu do wydobywania Chloryny przez P. Dinglera chemika i fabrykanta. (Dokończenie) (z rysunkiem Tab. IV.)	- - - - -	169
XXIV. O warzeniu piwa za pomocą pary wodnej podług podania Pana Dra Dingler fabrykanta chemicznych produktów (z ryciną Tab. V.)	- -	178
XXV. Osobliwsza zmiana koralu na ludzkim ciele		200
XXVI. Olej krajowy w zastępstwie oliwy prowanckiej		202
XXVII. Wedgwooda rękodzielnia glinianych naczyń		208
XXVIII. O Emulacyi Anglików i Frauczów we względzie ich postępu w kunsztach i rzemiosłach, tudzież ich przywłaszczeń w niektórych nayważniejszych wynalazkach czasów nowszych	- . -	215
XXIX. Machiny do tkania czyli warsztaty tkackie same przez się wyrabiające rozmaite tkaniny	- -	222
XXX. Jakby handel mąką podług słuszności mógł być urządzony?	- - - - -	223
XXXI. Bliższa wiadomość o politechnicznym Wiedeńskim Instytucie	- - - - -	227
XXXII. Uwagi nad Artykułem umieszczonym w poprzedzającym Numerze Izys. «O potrzebie stałych zasad w robieniu Areometrow i pociągnięcia ich pod ustawy policyjne» — przez P. Magiera	-	234
XXXIII. Niestosowne użycie kartofli do wyrabiania papieru		240
XXXIV. Angielski sól patentowany	- -	243
XXXV. Spis wydanych patentów swobody na różne wynalazki w Państwie Austryackim, od Lutego 1819 do 12. Czerwca 1820	- - - - -	246
XXXVI. Wiadomość o nowej maszynie do młócenia JP. Leona Kuhaiewskiego	- - -	250
XXXVII. Rozmaitości Politechniczne. -- 6.) Połączanie żelaza. -- 7.) Pyryfor. -- 8.) Wyciskanie kopiersztychów na porcelanie. -- 9.) Korzenie wydające krochmal. -- 10.) Sposób czernienia włosów rudych.		

11.) Kit Angielski do lutowania szkła , porcelany.		
12.) Cena młocarniow w Londynie.	- -	253
XXXVIII. Rozprawa o wartości górnictwa i o obowiązkach rządu w utrzymywaniu takowego (Przez Pana Dr. C. J. Karsten głównego Hut Żelaznych zarządcy w Prowincyi Szląskiej	- - -	259
XXXIX. O ogrodach botanicznych w Wiédniu i w Schönbrunie przez Marcellego de Cerres	-	274
XL. Opisanie maszyny hydrauliczney do ciągnięcia wody i windowania ciężarów do różnych wysokości; wynalezioney w Paryżu przez Pana Charpentier i patentowanej na lat 15 (z ryciną Tab VI.	-	292
XLI. O mięsie. Wyiątek z Chemii dla gospodyń przez Dr Meineke	- - - -	294
XLII. O sposobie odkrycia zfałszowania prawdziwéy oliwy, makowym albo innym z nasion wyciskanyim oleiem przez P. Poutet.	- - -	310
XLIII. Zywe barometry czyli zwierzęta zmianę powietrza przepowiadające.	- - -	315
XLIV. Młyn koński wynalazku PP. Leger i Petey w Paryżu niegdyś patentowany na lat 10. (z ryciną Tab, VII.	- - - -	318
XLV. O emulacyi Anglików i Francuzów we względzie ich postępu w kunsztach i rzemiosłach tudzież ich przywłaszczeń w niektórych nayważniejszych wynalazkach czasów nowszych (dokończenie)	-	322
XLVI. Rzut myśli o polepszeniu stanu krajowego przez zakładanie fabryk i rękodzielni	- -	330
VII. Zgłoszenie się w rzeczach technicznych.	-	348
XLVIII. O robieniu mydła przezroczystego sposobem fabrycznym	- - - -	349
XLIX. Sposób robienia mydła przezroczystego na prywatny użytek w małej ilości	-	355
L. O wyrabianiu piwa	- - -	357
LI. Spis patentów, które we Francyi w roku 1818 na wynalazki i ulepszenia udzielone zostały	-	393

- LII. Rozmaitości politechniczne. — 13) Baadera nowa
machina parowa i młocarnia. 14) Nowa żółta farba.
15) Kozy Kaszemirskie we Francyi - - 397
- LIII. Rozprawa o wartości górnictwa i o obowiązkach
rządu w utrzymywaniu takowego Przez a Dr. Pa. z
C. J. B. Karsten (- dokończenie) - - 399
- LIV. O wodzie. Wyiątek z Chemii dla Gospodyń, Przez
Dr. Meinecke - - - - 411
- LV. O nabiale. Wyiątek z Chemii dla Gospodyń.
Przez tegoż. - - - - 422
- LVI. Dokładniejszy opis oranżeryi w Schönbrunn,
która mieści w sobie rośliny przyładka dobrej
nadziei. Przez Marcellego de Serres - - - 440
- LVII. Uwagi o tak zwany pianie morskiej i użycia iey
na sztuczne wyrobki - - - - 456
- LVIII. Machina do wyrabiania i polerowania zewnątrz
luf strzelbowych bez pomocy toczydeł z dzieła *Des-
cription des machines etc. etc.* (z ryciną Tabl. VIII.) 461
- LIX. Doświadczenia z prassą Reala przedsiębrane przez
Hugona Hr. Salin Dyrektora Towarzystwa rolniczego
w Brünn. - - - - 464
- IX. Pilka okrągła wynalazku anglika, Tomasza Ma-
chell z rysunkiem Tabl. IX. - - - 478
- LXI. Opisanie mlyna czekoladowego. Przez Hrabiego La-
steyrie z rysunkiem Tabl. IX. - - 480
- LXII. Opisanie nowych rusztów z dętymi drążkami do
pieców i trzonów Tabl. IX. - - - 484
- LXIII. Opisane łapki na rozmaite drapieżne zwierzęta.
Z rysunkiem Tabl. IX: - - - 487
- LXIV. O wyrabianiu i użyciu chloranu wapna. Przez
Dinglera z rysunkiem na Tabl. IV. - - 488
- LXV. O zawiązaniu Towarzystwa ku wzniesieniu rze-
miosł i kunsztów w Państwie Pruskiem. - 499
- LXVI. o Tureckich różanych perelkach i ich wyrabianiu 50
- LXVII. Przepis na atrament do znaczenia bielizny - 5139

LXVIII. Spis wydanych w Anglii Patentów od 23 Paź-
dzier. do 11. Listopada 1820 na nowe wynalazki 515

LXIX. Rozmaitości politechniczne. 16) Łatwy sposób
utrzymania wody zimnej podczas upałów. 17) Spo-
sób utrzymania świeżych porzeczek. 18) Instrument
do rozpoznawania drogich kamieni. 19) Cukier kro-
chmalowy do wyrabiania piwa. 20) Sposób konser-
wowania iay, 21) Sposób czyszczenia zbrukanych
pereł. 23) Nowy sposób podkładania zwierciadeł. 517
